

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України
«Про державний енергетичний контроль»

1. Мета

Метою прийняття проєкту Закону України «Про державний енергетичний контроль» (далі – проєкт Закону) є забезпечення підвищення ефективності здійснення державного енергетичного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу та забезпечення оптимізації витрат на утримання центрального органу виконавчої влади який реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) у галузях електроенергетики, теплопостачання, а також на ринку природного газу.

Прийняття проєкту Закону сприятиме забезпеченню енергетичної безпеки держави, надійного (безперебійного) та безпечного постачання електричної, теплової енергій та природного газу, належного захисту прав споживачів шляхом створення нової моделі державного енергетичного контролю із започаткуванням нових засад, які сприятимуть досягненню балансу між вимогами європейської спільноти та українського суспільства.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2023 року № 373-р схвалено Енергетичну стратегію України на період до 2050 року, основними завданнями якої є зміцнення стійкості енергосистеми та посилення енергетичної безпеки та енергетичної незалежності України.

Згідно з Третім енергетичним пакетом ЄС Україна взяла на себе зобов'язання щодо створення лібералізованих ринків енергії, а також забезпечення безпеки постачання енергетичних ресурсів споживачам, а саме, забезпечення цілісності об'єднаної енергетичної системи України, надійного енергозабезпечення споживачів енергетичними ресурсами належної якості.

Сьогодні триває реалізація «Плану заходів щодо синхронізації об'єднаної енергетичної системи України з об'єднанням енергетичних систем держав — членів Європейського Союзу» (далі - План заходів), яка є важливою складовою щодо можливості ефективного забезпечення балансової надійності роботи вітчизняної енергосистеми у перспективі.

Метою Плану заходів є створення організаційних, технічних та правових умов, спрямованих на забезпечення можливості успішного включення об'єднаної енергетичної системи України (далі – ОЕС України) до синхронної зони континентальної Європи (енергетичної системи ENTSO-E) та подальшого забезпечення їх синхронної роботи.

Розширення синхронної зони енергетичної системи континентальної Європи ENTSO-E за рахунок приєднання ОЕС України є складовою

забезпечення інтеграції ринків електроенергії України у внутрішній енергетичний ринок Європейського Союзу, який включає 41 системного оператора та 34 країни-учасниці.

Водночас зазначаємо, що одним із основних принципів, на якому базується функціонування ринків електричної енергії та природного газу, державна політика у сфері теплопостачання, є забезпечення енергетичної безпеки держави.

У той же час у 2023 році у розподільчих мережах операторів систем розподілу сталося понад 204 тис. технологічних порушень у роботі мереж та обладнання, що на 20 тис. порушень більше, ніж за 2022 рік. Як наслідок такої кількості порушень, рівень недовипуску електричної енергії споживачам у 2023 році склав 227,7 млн кВт·год, що на 123,2 млн кВт·год більше, ніж за 2022 рік.

За 2023 рік відбулося 19 відмов I категорії з недовідпуском електроенергії споживачам 34,2 млн. кВт·год та 130 відмов II категорії з недовідпуском електроенергії споживачам 2,1 млн. кВт·год (проти 24 відмов I категорії та 122 відмов II категорії із загальним недовідпуском 30,5 млн. кВт·год за 2022 рік), з них 10 відмов сталися з вини персоналу з недовідпуском 0,54 млн. кВт·год.

Рівень аварійності в електричних мережах напругою 10(6) - 110(150) кВ залишається достатньо високим і спостерігається збільшення кількості відключень та їх тривалості, особливо споживачів електричної енергії, розподіл електричної енергії для яких здійснюється операторами системи розподілу через мережі інших споживачів (особливої групи побутових споживачів).

Кількість технологічних порушень, зафіксованих протягом опалювального періоду 2021/2022 років, у системах теплопостачання зросла майже у 2,2 рази порівняно з попередніми періодами. В окремих районах Києва відбувається по 6 поривів/рік*км (натомість, в країнах ЄС цей показник не перевищує 0,1).

Причинами цього стало:

невиконання в повному обсязі учасниками ринку електричної енергії та суб'єктами відносин у сфері теплопостачання (у тому числі споживачами електричної енергії, віднесених до особливої групи побутових споживачів) капітальних та поточних ремонтів як основного, так і допоміжного енергообладнання;

непроведення в повному обсязі випробування та технічного обслуговування пристроїв захисту;

недоліки в експлуатації енергетичного господарства;

відсутність договорів на постачання та накопичення як основного, так і резервного палива.

неврегульованість на законодавчому рівні питань забезпечення контролю, а саме, в енергетичній галузі за діяльністю природних монополістів;

відсутність можливості в законодавстві використання наглядовими органами різних можливостей державними органами нагляду (контролю), при цьому не знижуючи сам наглядовий ефект.

Унаслідок вищезазначеного впродовж останніх років спостерігається тенденція щодо збільшення кількості скарг та звернень споживачів до органів виконавчої влади щодо якості надання послуг. Це, зокрема, скарги на несподівані або тривалі відключення від електропостачання, незадовільний технічний стан обладнання електричних мереж, невідповідність якості електричної енергії державному стандарту ДСТУ EN 50160 2014, неналежні технічні показники природного газу, що постачається споживачам, недотримання температурного графіка та порушення режимів тепlopостачання, зрив початку опалювального періоду. Неможливість задовольнити в повному обсязі скарги та звернення в сферах електроенергетики, тепlopостачання, газопостачання у зв'язку з неналежним технічним станом енергетичних систем викликає значну занепокоєність та невдоволеність споживачів.

Існуючий технічний стан основних об'єктів ОЕС України потребує аналізу їх відповідності основним технічним вимогам, принципам експлуатації енергосистем та правилам для операторів систем передачі в континентальній Європі, що не віднесено до функцій Держенергонагляду відповідно до чинного законодавства. Тому контроль за технічним станом та організацією експлуатації основного обладнання об'єктів генерації та електромереж вкрай актуальний та важливий для енергетичної та національної безпеки України.

Іншою складовою енергетичної безпеки держави є забезпечення надійного та безпечного постачання природного газу споживачам в умовах реформування відповідного ринку, забезпечення інтеграції ринку природного газу України з ринками природного газу держав – сторін Енергетичного Співтовариства.

Учасники ринку природного газу повинні планувати і вживати заходів відповідно до Правил про безпеку постачання природного газу, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 02 листопада 2015 року № 686, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 30 листопада 2015 року за № 1489/27934, та нести відповідальність за безпеку постачання у межах сфери своєї діяльності.

При цьому в Законі України «Про ринок природного газу» не реалізовані механізми державного нагляду (контролю) в частині технічної експлуатації об'єктів газової інфраструктури, відсутня дієва система впливу на суб'єктів ринку природного газу.

Згідно з нормами чинного законодавства, підтримання технічного стану пристроїв, установок, мереж, а також системних об'єктів згідно з вимогами законодавства, та провадження постійного експлуатаційного нагляду, наразі покладені на оператора ГРМ для забезпечення надійної та безпечної

експлуатації газорозподільної системи згідно з Кодексом газорозподільних систем.

Проте аналіз здійснення таких заходів з боку операторів ринку показав, що у галузі накопичилась значна кількість проблемних питань. Зокрема, щодо неналежного технічного стану та забезпечення технічного обслуговування як транспортних, так і розподільних мереж. Наслідком невирішення таких проблем стала низка аварій, які відбувалися у різних регіонах України. Таким чином, формується певна «зона безвідповідальності» через відсутність дієвої системи впливу на суб'єктів ринку природного газу.

Належного контролю зі сторони держави потребує і питання відновлення пошкоджених внаслідок бойових дій енергооб'єктів, власниками яких в більшості є приватні компанії.

Неналежне врегулювання на законодавчому рівні відносин та спірних питань, які виникають під час здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу, призводить до відсутності дієвого контролю з боку держави за технічним станом та організацією експлуатації енергетичного обладнання, за допомогою якого здійснюється виробництво, розподіл та постачання електричної, теплової енергії та природного газу споживачам.

Таким чином, загальнодержавною проблемою стає зниження рівня надійності та якості енергозабезпечення споживачів (безпеки постачання) через нехтування суб'єктами господарювання – учасниками ринків електричної енергії та природного газу, суб'єктами відносин у сфері теплопостачання вимог нормативно-правових актів, норм і правил з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, енергетичного обладнання учасників ринку електроенергії, теплових, теплогенеруючих, тепловикористальних установок і мереж суб'єктів відносин у сфері теплопостачання, об'єктів газової інфраструктури.

Необхідність прийняття проєкту Закону України «Про державний енергетичний контроль», зокрема й у воєнний час, викликано потребою забезпечення можливості імплементації вимог європейського законодавства з урахуванням існуючої законодавчої бази, зокрема щодо дієвого державного впливу на суб'єктів господарювання щодо підготовки об'єктів енергетичної інфраструктури, які знаходяться у їх власності, до проходження осінньо-зимового (опалювального) періоду, забезпечення сталого та безпечного постачання електричної енергії та природного газу, підвищення рівня надійності та якості енергозабезпечення споживачів, громадян України.

У цих умовах енергетична галузь України повинна своєчасно адаптуватися до будь-яких змін у структурі виробничих потужностей у галузі, систем передачі (транспортування), систем розподілу та споживання природного газу,

змін у структурі генерації, системі передачі, системах розподілу та споживання електричної та теплової енергії. Також необхідно забезпечити запровадження системного підходу до визначення ризиків з безпеки постачання електричної та теплової енергії, природного газу, формування заходів щодо їх недопущення та подолання, а також забезпечення належного державного нагляду (контролю) за їх реалізацією.

При цьому підстави і періодичність здійснення заходів державного нагляду (контролю), встановлені Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», не дозволяють реалізовувати дієвий нагляд за суб'єктами енергетики, а мораторій на проведення планових заходів державного нагляду (контролю), визначений постановою Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 року № 303, призвів до суттєвого зменшення рівня державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання.

Подолання існуючих проблем потребує комплексного перегляду державної політики щодо організації контрольних заходів, обумовлених зростанням зауважень до роботи учасників ринку електричної енергії та природного газу, суб'єктів відносин у сфері теплопостачання, особливо тих, які впливають на забезпечення безпеки постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам як у довготривалій, так і у короткотривалій перспективі.

Виникає необхідність впровадження якісно нових механізмів державного контролю у згаданих сферах, які дозволять забезпечити енергетичну безпеку в умовах нових викликів, що постали перед державою, врахування Європейської практики врегулювання зазначених суспільних відносин, адаптації національного законодавства до законодавства ЄС з одночасним врахуванням вимог існуючих суспільних відносин.

14 березня 2023 року Кабінетом Міністрів України прийнято розпорядження «Про затвердження плану пріоритетних дій Уряду на 2023 рік».

Пунктом 108 зазначеного плану передбачено розроблення законопроекту про державний енергетичний контроль, прийняття якого має забезпечити підвищення безпеки постачання електричної енергії, тепла та природного газу, зниження видатків державного бюджету України на утримання органу державної влади.

Відтак, розробленим проектом Закону передбачено впровадження превентивних заходів, особливих видів контролю та діяльності центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу, таких як державний моніторинг, документальна перевірка, аудит технічний та екстрене реагування.

Зазначені вище особливі види контролю та діяльності, сприятимуть запобіганню порушенням та забезпеченню додержання вимог законодавства у

сфері нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу суб'єктами господарювання, що забезпечують управління і технічне обслуговування підконтрольних об'єктів в частині технічного стану підконтрольних об'єктів, їх експлуатації та обслуговування.

Наприклад, такий особливий вид діяльності, як аудит технічний, здійснюватиметься на договірних засадах та на платній основі за зверненням підконтрольного суб'єкта.

Відповідно, проєктом Закону передбачено плату за здійснення державного енергетичного нагляду (контролю) – це платіж за сприяння забезпеченню безпеки постачання електричної енергії, природного газу, теплопостачання шляхом залучення до проведення особливих видів контролю органу державного енергетичного нагляду (контролю), які сплачуються суб'єктами господарювання, що провадять діяльність в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу.

Запровадження державного моніторингу діяльності учасників ринку електричної енергії, природного газу та у сфері теплопостачання, технічних аудитів діяльності суб'єктів господарювання дозволятимуть суб'єктам господарювання попередити порушення вимог законодавства, залучивши фахівців органу державного енергетичного контролю з метою виявлення, попередження та усунення порушень вимог законодавства без застосування санкцій навіть в умовах запроваджених мораторіїв на проведення планових та позапланових перевірок.

Документальні перевірки проводитимуться з метою виявлення і усунення порушень, контролю своєчасності, достовірності, повноти виконання робіт (заходів) з питань технічного стану енергетичних об'єктів і мереж, енергетичного обладнання, їх організації, експлуатації та обслуговування, виявлення і усунення порушень у сфері теплопостачання та на ринку природного газу на підставі статистичної та іншої звітності або інформації, передбаченої проєктом Закону, а також іншими законодавчими актами.

Також, проєктом Закону передбачена дія органу державного енергетичного нагляду (контролю) на комплекс заходів, що вживаються підконтрольним суб'єктом з метою попередження, виникнення або настання наслідків аварійних ситуацій, пов'язаних з роботою підконтрольних об'єктів, що можуть завдати шкоди навколишньому природному середовищу, майну, життю і здоров'ю фізичних та юридичних осіб.

Зазначена дія, є екстреним реагуванням на технологічні порушення та є правом органу державного енергетичного нагляду (контролю).

Задля забезпечення автоматизації планування та проведення заходів державного енергетичного контролю суб'єктів (об'єктів) електроенергетики, облік і аналіз технологічних порушень в роботі енергетичного обладнання,

доступ громадян та юридичних осіб до інформації щодо обліку і аналізу технологічних порушень в роботі енергетичного обладнання проектом Закону передбачено створення інформаційно-аналітичної системи енергетичного нагляду (контролю).

До інформаційно-аналітичної системи енергетичного нагляду (контролю) вноситиметься інформація та відомості за результатами здійснення особливих видів контролю центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу.

На відміну від інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю), інформаційно-аналітична система енергетичного нагляду (контролю) забезпечить можливість аналізу особливих видів контролю та дій органу державного енергетичного нагляду (контролю), формування відповідної державної статистики в галузях електроенергетики, теплопостачання, а також на ринку природного газу, систематизацію проблем та виявлення критичних порушень у зазначених галузях, та забезпечить виконання поставлених перед Держенергонаглядом завдань для покращення ситуації щодо надійного (безперебійного) та безпечного постачання електричної, теплової енергій та природного газу, належного захисту прав споживачів.

Держателем інформаційно-аналітичної системи енергетичного нагляду (контролю) буде орган державного енергетичного нагляду (контролю) у сфері нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу.

Отже, враховуючи вищезазначене, дія проекту Закону буде розповсюджуватися на всіх суб'єктів господарювання, які провадять господарську діяльність у галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу.

Таким чином, кількість піднаглядних суб'єктів господарювання становить 73 222 одиниць.

Також, проект Закону направлений на упорядкування діяльності енергетичного контролю (нагляду) в енергетиці, теплопостачанні, а також на ринку природного газу та сприятиме реалізації державної політики із здійснення контролю за станом забезпечення контролю з урахуванням сучасних вимог щодо їх дерегуляції за станом забезпечення:

енергетичної безпеки держави;

безпеки постачання електроенергії та природного газу;

надійного та безперебійного постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам, що є необхідними елементами безпеки, життя та здоров'я людини;

захисту прав та інтересів споживачів.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом Закону пропонується вдосконалення державної політики у сфері державного енергетичного нагляду (контролю) шляхом створення нової моделі державного контролю у зазначеній сфері в частині технічного стану підконтрольних об'єктів, їх експлуатації та обслуговування, забезпечення енергетичної безпеки держави та належного захисту прав споживачів, започаткування нових засад, які сприятимуть досягненню балансу між вимогами європейської спільноти та українського суспільства з метою забезпечення енергетичної безпеки держави шляхом належного нормативно-правового врегулювання питання здійснення державного нагляду (контролю) за технічним станом та експлуатацією енергообладнання та мереж як основної складової сталого функціонування вказаних сфер.

Зокрема, пропонується визначити правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного енергетичного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики, теплопостачання, а також на ринку природного газу, повноваження органів виконавчої влади в зазначеній сфері, особливості здійснення заходів державного енергетичного контролю, врегулювати питання планування заходів державного енергетичного нагляду (контролю), фінансування його здійснення та інформаційного забезпечення.

Врегулюються питання здійснення органом державного енергетичного нагляду (контролю) моніторингів діяльності учасників ринку електричної енергії, природного газу та у сфері теплопостачання, технічних аудитів стану діяльності суб'єктів господарювання з метою виявлення, попередження та усунення порушень вимог законодавства у сферах електроенергетики, теплопостачання, а також на ринку природного газу без застосування санкцій.

Також пропонується внести зміни до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», Закону України «Про теплопостачання», Закону України «Про ринок електричної енергії», Закону України «Про ринок природного газу» з метою визначення єдиних засад державного енергетичного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу.

4. Правові аспекти

Нормативно-правові акти, що діють у відповідній сфері суспільних відносин:

Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;

Закон України «Про ринок електричної енергії»;

Закон України «Про теплопостачання»;

Закон України «Про ринок природного газу»;

Закон України «Про нафту і газ»;

Рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про заходи з нейтралізації загроз в енергетичній сфері» від 30 липня 2021 року, введеного в дію Указом Президента України від 28 серпня 2021 року № 452/2021;

Регламент Європейського парламенту і Ради (ЄС) № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 року про добросовісність та прозорість на оптовому енергетичному ринку;

Регламент (ЄС) 2017/1938 Європейського Парламенту та Ради від 25 жовтня 2017 року щодо заходів із забезпечення безпеки постачання газу та скасування Регламенту (ЄС) 994/2010;

Директива (ЄС) 2019/944 Європейського Парламенту та Ради від 05 червня 2019 року про загальні правила внутрішнього ринку електричної енергії;

Регламент (ЄС) 2019/941 Європейського Парламенту та Ради від 05 червня 2019 року про готовність до ризиків в електроенергетиці та скасування Директиви 2005/89/ЄС (далі – Регламент 2019/941/ЄС).

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту Закону не потребуватиме додаткового фінансування з державного та місцевого бюджетів і здійснюватиметься в межах видатків, передбачених Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» на функціонування Держенергонагляду.

Принадгдно зазначаємо, що відповідно до Закону України «Про ринок природного газу» на центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, покладено ряд завдань визначених цим Законом, зокрема, заходи з безпеки постачання природного газу, моніторинг безпеки постачання природного газу, технічні норми та норми безпеки на ринку природного газу тощо.

Міністерство енергетики України не потребує додаткового фінансування, адже, відповідно до Положення про Міністерство енергетики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2020 року № 507, Міненерго є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, який, зокрема, забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному, ядерно-промисловому, вугільно-промисловому, торфодобувному, нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі.

Відповідно до структури Міністерства енергетики України, у складі апарату Міненерго функціонує Директорат нафтогазового комплексу та розвитку ринків нафти, природного газу та нафтопродуктів і його структурні підрозділи, тобто формування та реалізація державної політики, зокрема, і щодо питань ринку природного газу.

Водночас зазначаємо, що проектом Закону передбачається залучати до проведення перевірок представників центральних і місцевих органів виконавчої

влади, органів місцевого самоврядування, експертних та громадських організацій (за погодженням з їх керівниками).

Разом з цим, необхідно додатково зазначити, що це планується здійснювати через відповідні центральні органи виконавчої влади, державні установи, відомства та організації. Тому, фінансові витрати на реалізацію цієї цілі не потребує.

Також звертаємо увагу, що відповідно до ч. 8 ст. 9 Закону України «Про ринок електричної енергії» передбачено, що фінансування центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, здійснюється за рахунок коштів загального та спеціального фондів Державного бюджету України у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до частини четвертої статті 50 Закону України «Про державну службу» джерелом формування фонду оплати праці державних службовців є державний бюджет. Фонд оплати праці державних службовців формується за рахунок коштів державного бюджету, а також коштів, які надходять до державного бюджету в рамках програм допомоги Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ. Порядок використання таких коштів, які надходять до державного бюджету, затверджується Кабінетом Міністрів України. Джерелами покриття додаткових бюджетних витрат можуть розглядатися програми допомоги Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій або донорських установ.

Щодо додаткових стимулюючих виплат, необхідно врахувати, що відповідно до п.14 розділу XI Закону України «Про державну службу» передбачено, що керівники державної служби протягом двох років з дня набрання чинності цим Законом у межах економії фонду оплати праці мають право встановлювати державним службовцям додаткові стимулюючі виплати.

За результатом діяльності Держенергонагляду в галузі електроенергетики у 2023 році, а саме проведення позапланових заходів, моніторингів у суб'єктів господарювання, розгляду звернень тощо, фінансова складова становить більше 2,5 млрд. грн.

Щодо джерел надходження коштів в частині фінансування Держенергонагляду до пояснювальної записки додаються відповідні фінансово-економічні обґрунтування.

6. Позиція заінтересованих сторін

Відповідно до вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», пункту 12 Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної

політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.10.2010 № 996, Держенергонагляд оприлюднював проєкт Закону з метою проведення консультацій з громадськістю у формі електронних консультацій з громадськістю та отримання зауважень та пропозицій до нього.

За результатами проведення електронних консультацій з громадськістю, Держенергонагляд отримав зауваження та пропозиції від Національної, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго», Асоціації газового ринку України, Регіональної газової компанії «Чернігівгаз», Регіональної газової компанії «Житомиргаз», Регіональної газової компанії «Дніпропетровськгаз» та ПрАТ «Укргідроенерго».

З метою додержання вимог законодавства Держенергонагляд оприлюднював на своєму офіційному вебсайті Звіт за результатами проведення електронних консультацій з громадськістю щодо проєкту Закону у рубриці «Для громадськості»/»Консультації з громадськістю»/»Електронні консультації з громадськістю»/»Звіти про громадське обговорення».

7. Оцінка відповідності

Проєкт Закону забезпечує передумови для виконання зобов'язань щодо створення лібералізованих ринків енергії, а також забезпечення безпеки постачання енергетичних ресурсів споживачам, а саме забезпечення цілісності ОЕС України, надійного енергозабезпечення споживачів енергетичними ресурсами належної якості, які взяла на себе Україна відповідно до вимог Третього енергетичного пакету ЄС.

У проєкті Закону відсутні положення, що стосуються впливу на зобов'язання України у сфері прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз результатів

Реалізація проєкту Закону підвищить ефективність здійснення державного енергетичного нагляду (контролю) в галузях електроенергетики, тепlopостачання, на ринку природного газу, що вплине на забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, споживачів електричної та теплової енергії, а також природного газу.

Вирішення визначених проблем з використанням ринкових механізмів не можливе через глибину кризи в енергетичній галузі України, а також відсутність правових важелів впливу на суб'єктів господарювання-порушників енергетичного законодавства. І як наслідок, наявна незахищеність споживачів електричної і теплової енергії, а також природного газу.

Прийняття проекту Закону дозволить визначити єдині засади здійснення державного енергетичного нагляду (контролю) в галузях електроенергетики, теплопостачання, а також на ринку природного газу, закріпити повноваження органів виконавчої влади у зазначеній сфері з метою сприяння забезпеченню енергетичної безпеки держави.

Це, у свою чергу, сприятиме створенню обставин, що позитивно впливатимуть на формування сучасного ринкового середовища, підвищення України в рейтингу «Doing Business» з питань покращення технічного стану об'єктів у сферах електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу, забезпечення надійної роботи ОЕС України.

Вплив на ключові інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Суб'єкти господарювання	Забезпечення дотримання технічного стану енергетичного обладнання відповідно до вимог норм, правил та інших нормативно-правових актів у сферах електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу, зменшення та/або відсутність негативного впливу на роботу ОЕС України	Реалізація акта забезпечить дотримання заходів щодо дерегуляції процесів, що вплине на підвищення відповідальності за дотримання законодавства в частині технічної експлуатації енергообладнання та мереж у сферах електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу, створить прозорі та зрозумілі процедури державного енергетичного контролю

Споживачі електричної, теплової енергії та природного газу	Сприяння безперебійному отриманню електричної, теплової енергії та природного газу відповідної якості	За рахунок зменшення кількості аварійних відключень покращиться якість і надійність постачання електричної, теплової енергії та природного газу споживачам.
--	---	---

**Голова Державної інспекції
енергетичного нагляду України**
« ___ » _____ 2024 р.

Руслан СЛОБОДЯН